

# Fakultetsanalys - 2020-års kvalitetsgranskning av grundutbildning

## Sammanfattning

De utbildningar som ingår i följande fakultetsanalys är de utbildningar där kvalitetsdialogen genomförts och där bedömningsmatris är signerad av dekanus. För några av dessa utbildningar har ännu inte beslut om handlingsplan tagits av fakultetsstyrelsen. Dessa ingår oavsett eftersom det är den av dekanus beslutade bedömningsmatrisen som ligger till grund för analysen. De utbildningar som ingår i analysen presenteras i tabell 1.

De bedömningsområden som främst lett till utvecklingsarbete är måluppfyllelse samt utformning och genomförande, vilka oftast fått omdömet ”i behov av mer omfattande översyn”. När det gäller måluppfyllelse har ingen av de i fakultetsanalysen ingående utbildningarna getts bedömningen att den ”fungerar bra”. Utöver de sex utbildningar som getts bedömningen att vara ”i behov av mer omfattande översyn” är övriga elva granskade utbildningar bedömda med att vara i behov av ”delvis utveckling”. Det handlar ofta om att kursplanerna ska ses över och anpassas efter de aktuella riktlinjerna för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linköpings universitet (Dnr LIU-2019-00920). För ett antal utbildningar lyfts att de nationella examensmålen behandlas i kurserna, utan att skrivas fram som specifika lärandemål i kursplanerna.

De områden som bedömts som minst problematiska är forskningsanknytningen där elva granskade utbildningar bedöms ”fungera bra” och sex bedöms vara i behov av ”delvis utveckling”. Även här handlar det om att tydliggöra hur utbildningen vilar på vetenskaplig grund (enstaka kurs) och hur forskningen kommer studenterna till godo. Ofta handlar det om att lärandemål som rör vetenskaplig grund och tillämpliga metoder eller fördjupad metodkunskap (på avancerad nivå) inte skrivits fram i kursplaner.

Lärarkompetens bedöms generellt som god. I några fall har omdömet att det behöver delvis utvecklas getts, även om lärarkompetensen är tillfredsställande. Detta handlar då om att lärartabellen behöver kompletteras då den är baserad på enskild lärares grundutbildningsuppdrag och inte omfattningen i den specifika utbildningen.

Studentperspektivet och jämställdhetsperspektivet har bedömts ” fungera bra ” för åtta utbildningar och lärarkompetensen har bedömts ” fungera bra ” för nio utbildningar.

Sammantaget har det varit svårt att identifiera genomgående utvecklingsområden på fakultetsnivå då det är en stor variation på utbildningar. Kvalitetssäkringsarbetet har lett till att utvecklingsområden inom olika bedömningsområden identifierats för de granskade utbildningarna, men dessa är ofta utbildningsspecifika.

På fakultetsnivå behöver instruktionerna till målmatrisen samt lärartabellen ses över för att tydliggöra hur dessa ska fyllas i. Fakulteten ser det som ett utvecklingsområde att målmatrisen även ska ligga med som underlag när exempelvis en ny utbildningsplan ska fastställas. På LiU-nivå ser fakulteten ett behov av att diskutera nyckeltalen, speciellt för fristående kurs. Dessutom behövs tydligare riktlinjer kring vilken rapportmall som ska användas för delar av fristående kurs, inklusive uppdelningen av bedömningsmatris inom ett och samma huvudområde.

## 1. Utbildningar och kurser som kvalitetsgranskats under året

I tabellen nedan framgår vilka utbildningar på grund- och avancerad nivå samt de huvudområden som Filosofiska fakulteten kvalitetsgranskat under 2020, samt vilka som granskades 2019 och blev färdiga 2020. För fristående kurser görs bedömning av huvudområdet för grundnivå respektive avancerad nivå. Dessutom framgår i tabellen var i processen dessa granskningar befinner sig per den 10 december 2020.

Tabell 1. Granskade utbildningar på grund- och avancerad nivå och huvudområden 2020 samt kvarstående utbildningar från 2019.

Utbildning	Dialog	Bedömnings- matris beslutad av dekan	Beredning av handlingsplan i Kvalitetsnämnd avseende grundutbildning	Fastställande av handlingsplan i fakultetsstyrelse
UTBILDNING 2020				
Kandidatprogram, Miljövetenskap	20 april	X	X	X
Masterprogram, Science for Sustainable Development	29 april	X	X	X

Fristående kurs, Kurser som inte hör till huvudområden tema/Geografi	15 juni	X	X	
Fristående kurs, Praktisk filosofi	21 september	X		
Fristående kurs, Teoretisk filosofi	21 september	X		
Fristående kurs, Pedagogik	29 september			
Fristående kurs, Kurser som inte hör till huvudområden IKOS	8 oktober	X		
Kandidatprogram, Systemvetenskap	21 oktober	X		
Fristående kurser, Konstvetenskap och visuell kommunikation	02 november			
Fristående kurs, Historia	19 november			
Fristående kurs, Miljövetenskap	03 december			
<b>UTBILDNING 2019</b>				
Fristående kurs, Svenska språket, grundnivå	11 oktober	X	X	X
Fristående kurs, Svenska språket, avancerad nivå	11 oktober	X	X	X
Fristående kurs, Svenska språket, enstaka kurs	11 oktober	X	X	
Fristående kurs, Psykologi, grundnivå, 1-3, kandidatexamen	16 oktober	X	X	X
Fristående kurs, Psykologi, avancerad nivå/magister och master	16 oktober	X	X	X
Fristående kurs,Handledar- och lärarutbildning i Psykoterapi, 45 hp	16 oktober	X	X	X
Fristående kurs, Psykoterapi 1, 45 hp	16 oktober	X	X	X
Kandidatprogram Samhälls- och kulturanalys	18 december	X	X	X
Masterprogram Business Administration – Strategic Management in International Organisations	19 december	X	X	X

## 1.1 Kommentarer till nyckeltal

När det gäller nyckeltalen så är det, på liknande sätt som i 2019 års fakultetsanalys, så att de fungerar bättre för utbildningsprogrammen än för huvudområdena. Detta beror främst på att det är svårt att mäta tid till examen och genomströmning av huvudområdena då man inte kan följa en enskild kull.

En annan del av nyckeltalen handlar om att öka studentunderlaget/rekrytera studenter genom exempelvis marknadsföring. Några huvudområden/fristående kurser har konstaterat att planeringstalen generellt ligger högre i jämförelse med antalet registrerade studenter, vilket behöver justeras framledes. För några av de granskade huvudområdena som ingår i innevarande fakultetsanalys uppmärksammades den låga genomströmningen. För dessa finns som åtgärd i handlingsplanen att analysera genomströmningen och att vidta relevanta åtgärder.

Några utbildningar anger att de tillhandahållna siffrorna inte överensstämmer med de egna siffrorna avseende exempelvis antalet registrerade studenter och genomströmning. Vidare finns en osäkerhet kring att ta fram statistik över särskilt genomströmning och det har uttryckts ett behov av att PLE skulle tillhandahålla nyckeltal inte endast till utbildningsprogrammen, utan också till huvudområdena och de fristående kurserna.

I nuläget ingår resultat från Evaluate endast i några kvalitetsrapporter, men det är önskvärt att de framgent ingår som nyckeltal.

I övrigt är det mer specifika förhållanden för enskilda utbildningar som motiverar vidare analyser.

## 2. Måluppfyllelse

För flera av de utbildningar som granskats under 2020 finns ett utvecklingsbehov vad avser måluppfyllelse som ofta innebär att kursplanerna revideras. Fakulteten har fortsatt ett stort antal kursplaner som inte är skrivna enligt LiUs riktlinjer (Dnr LIU-2019-00920). I några fall handlar det även om att delar av kunskaps- och förståelsemålet inte är integrerat i utbildningen/huvudområdet. Dessa utvecklingsbehov är dock utbildningsspecifika.

Respektive utbildningsanalys av måluppfyllelse bygger på den fakultetsmatris som utbildningen fyllt i. I denna kopplas de nationella examensmålen till kursernas lärandemål. I matrisen ska de även graderas i vilken omfattning examensmålen behandlas och examineras på respektive kurs. Det har främst varit de obligatoriska kurserna som legat till grund för analysen eftersom det är viktigt att säkerställa att

alla studenter getts möjlighet att uppfylla målen. I några fall finns frågetecken kring att utbildningen har en relativt stor andel valbara (del)kurser och det har även från utbildningens sida varit svårt att bedöma på vilket sätt alla studenter når alla målen. De åtgärder som återfinns i handlingsplaner handlar om att se över utbildningsstrukturen för att säkerställa att måluppfyllelse kan nås av samtliga studenter.

I ett par utbildningar/huvudområden finns behov av att säkerställa det breda kunnandet och/eller den fördjupade metodkunskapen då granskningen visat att det finns brister i utbildningen/huvudområdet.

I kvalitetsrapporterna och vid efterföljande kvalitetsdialoger har det framkommit att utbildningarna har tolkat instruktionerna delvis olika vid ifyllandet av fakultetens målmatrix. Ett utvecklingsområde för fakulteten är att se över instruktionerna så det blir tydligt hur målmatrixen ska fyllas i baserat på kursens lärandemål.

### **3. Utformning och genomförande**

Vad avser bedömningsområdet utformning och genomförande finns inga uppenbara gemensamma utvecklingsområden. Samtliga utbildningar arbetar med studentaktivt lärande och visar stor variation kring undervisnings-, arbets- och examinationsformer, vilket ska främja studenternas lärande.

För de utbildningar som uppvisar bristande måluppfyllelse eller brister i forskningsanknytning kommer beslutade åtgärder att innebära konsekvenser även för utformning och genomförande av utbildningar. Det handlar om att säkerställa i synnerhet kunskaps- och förståelsemålet som är en garant för att utbildningen ser till att vetenskaplig grund, vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper i tillämpliga metoder/fördjupad metodkunskap kommer alla studenter tillgodo. Det kan också handla om att undersöka möjligheter till samläsning mellan små studentgrupper eller att utöka digitala läraktiviteter vid få lärarledda undervisningstimmar.

### **4. Forskningsanknytning**

Forskningsanknytningen bedöms för de kvalitetsgranskade utbildningar generellt vara god. För alla utbildningar bedrivs undervisningen nära en eller flera forskningsmiljöer där lärarna även är verksamma. Kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, både överblick över området och fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och

utvecklingsarbete ska komma studenterna tillgodo och uttryckas som lärandemål i kursplaner och examineras. För ett flertal utbildningar pekar man även på hur aktuell forskning kommer studenterna till godo. Det finns emellertid enskilda utbildningar som har ett utvecklingsbehov gällande forskningsanknytning.

## 5. Lärarkompetens

Kompetensen hos lärarlagen bedöms generellt som hög och pedagogisk kompetensutveckling främjas. För de flesta kvalitetsgranskade utbildningar är den lärarresurs som återfinns stabil med välmeriterade lärare. Huvuddelen av lärare bedriver både forskning och utbildning. Lärarkollegierna på utbildningar inkluderar disputerade lärare, docenter och professor men även adjunkter. Vid dialogen lyfts särskilt vikten av att professorerna undervisar i utbildningen.

En återkommande synpunkt är att flera lärarkollegier är sårbara. Det handlar dels om små miljöer med stort grundutbildningsuppdrag och dels balansen mellan grundutbildning och externa forskningsanslag. I något fall adresseras att utbildningen delvis har svårt att bemanna kurser och de bör undersöka möjligheten att ta in lärare utanför avdelningen.

## 6. Arbetslivsperspektiv

Alla utbildningar arbetar med arbetslivsperspektivet om än på delvis olika sätt. Den är oftast tydligare framskriven för utbildningsprogrammen och mycket beroende av programråden där arbetslivsföreträdare finns representerade. För huvudområdena saknas vanligen motsvarande råd.

Då det kvarstår frågetecken kring stöd för alumniundersökning på central nivå har fakulteten valt att inte kräva att en sådan genomförts innan kvalitetsdialogen även om ett antal utbildningar har samlat in och presenterat resultat från en egen undersökning.

## 7. Studentperspektiv

Studenterna ges generellt sett goda möjligheter till inflytande och påverkan. Studenternas perspektiv tas tillvara på flera sätt; genom medverkan i kursråd, programråd och nämnder samt deltagande i kursvärderingar och

studentundersökningar. Vissa utbildningar bör dock se över hur de arbetar med studentinflytande.

När det gäller studentperspektivet så är den mest framträdande bedömningen att utbildningar och huvudområden har låg svarsfrekvens i det elektroniska kursvärderingssystemet Evaluat. Flertalet utbildningar genomför egna muntliga eller skriftliga utvärderingar som är tänkta att komplettera Evaluat. Det är viktigt att utbildningarna arbetar med att öka svarsfrekvensen i Evaluat och att övriga utvärderingar används så att de kompletterar Evaluat.

## 8. Jämställdhetsperspektiv

Åtta av sjutton granskade program/huvudområden har integrerat kunskap om jämställdhet i utbildningen/kurserna. Övriga nio utbildningar visar att de behandlar jämställdhet inom utbildningen, men inte har fastställda lärandemål i kursplanerna. Dessa program/huvudområden ska därmed arbeta in kunskap om jämställdhet som lärandemål i relevanta kursplaner.

## 9. Hållbarhetsperspektiv

I vissa utbildningar utgör hållbar utveckling en integrerad kunskapsdel och återfinns som kunskap som kommer studenterna tillgodo och finns som lärandemål och examineras. För flertalet utbildningar behöver dock hållbarhet, i termer av Agenda 2030 och FN:s hållbarhetsmål komma in i utbildningen med lärandemål i relevanta kursplaner som examineras.

Beslut i detta ärende har fattats av fakultetsstyrelsen för Filosofiska fakulteten vid dess sammanträde denna dag. I beslutet har deltagit dekan och ordförande Karin Axelsson, ledamöterna; Lena Adamsson, Mattias Arvola, Policarpio Bernerstedt, Maria Brandén, Mathias Broth, Asta Cekaite, Henrik Danielsson, Åsa Danielsson (föredragande), August Goldhahn, Mark Granberg, Eva Hemmungs Wirtén och Carl Schlyter. Därutöver har närvarit utbildningsledare Lena Pettersson Ljungdahl

(föredragande), utbildningsledare Ida van der Woude (föredragande), utbildningsledare och bitr kanslichef Charlotta Einarsson, kanslichef Helena Klöfver, koordinatör och sekreterare Dana Vagner samt fackliga representanterna Carine Signoret, SACO och Rowena Sarinas Bladh, OFR/S.

Karin Axelsson  
Dekan

Åsa Danielsson  
Prodekan

Lena Pettersson Ljungdahl  
Utbildningsledare